

62 למדינת ישראל

*הערב יום הליכרון לשואה ולגבורה התייחדנו באתר הפנצחה לאשפות עם זכר
השואה מופאותיה אימתה ולגבורת הנספים והניצולים.
יש כח לאהרון ברויזא שניצח על הטקס ואלא מי שלקח בו חלק.*

**קטע ממכתב שלח אברהם ברויזא לרחל'ה ברויזא בעת שהתנדב
לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה ושרת כחיוף בקריגדה היהודית.
התאריך: 30.7.1944 – יום הולדתה העשירי של נירה. ואברהם
באיטליה במחנות הפליטים.**

.....הפעם רוצה אני להזכיר לך שנים אחרות, שנים עצובות מאד, שנים רוויות דם ודמעות של יהודי הגולה.
תשתוממי לבטח נירה למה כותב אני לך דברים כה עצובים ליום חגך, ליום שמחתך. אשתדל בקיצור להסביר
לך.

אנו יהודי ארץ ישראל, הננו אנשים מאושרים וטוב לנו שאנו חיים חיי חופש בארצנו על אדמתנו. אולם מרוב
הטוב שבחינו החופשיים בארץ ישראל עלולים אנו לשכוח את צרת אחינו היהודים בגולה. (על זה כתבתי לך
פעם). על כן שומה עלינו להזכיר לעצמנו את צרת שארית היהודים בגולה, בכל עת ועת ובייחוד בכל חג ומועד-
למען תיחרט צרתם עמוק עמוק בליבותינו, ובבא יום פדותם, והם יעלו ארצה, נדע אנו, יהודי ארץ ישראל
לקבלם כיאה להם ולעזרם בכל מה שבאפשרותנו.

לקראת יום הפדות שכולנו מצפים לו בכיליון עיניים, תפקיד חשוב מאד מיועד לילדינו, לקראת תפקיד זה עליך נירה ועל כל הילדים להתכונן.

בשבועות האחרונים גברה התקווה שהניצחון הולך ובא ולא רחוק הוא היום ושלטון הרצח של הנאצים יושמד כליל. היום הזה יהיה גם יום הגאולה לשארית יהודי הגולה.

אם כי גדול מאד הוא ההרג שהנאצים הרגו ביהודים, בכל זאת רבה תקוותי ואמונתי שעוד רבבות יהודים יגיחו ממקומות מחבואיהם, מיערות, ממערות, ממרתפים בשמעם את קול תרועת הניצחון, לבטח לא קטן יהיה ביניהם מספר הילדים. כשמחנות הילדים יגיעו ארצה יהיה מתפקידם ומחובתם של ילדי ארץ ישראל לקבלם מתוך חיבה, אהבה ודאגה רבה.

בכדי שתדעי את נירה וכל הילדים איך לקבלם ואיך להתייחס אליהם, עליכם לזכור ולדעת מי הם הילדים הללו, ומה עבר עליהם בילדותם.

עליכם תמיד לדעת ולזכור שילדים אלו שנולדו וגדלו בזמן שלטון הרשע של היטלר, הם ילדים שבמשך כל חייהם סבלו רעב, ואולי אף פעם אחת לא אכלו לשובע. הם ילדים שבימות הקור הקשה שבארצותיהם קפאו מקור מבלי שיהיה כסות לגופם, הם ילדים שמימי חייהם חיוך לא ראו ואינם יודעים שמחה מהי. הם ילדים שאפילו לשחק באופן חופשי לא יכלו, כי כלואים היו בין חומות הגטו הגבוהות, ולא די שהילדים האומללים הללו סבלו מחוסר אוכל ובגד, מחוסר חיוך ושמחה, מחוסר חופש ועוד הרבה דברים שלא מניתי אותם. נוסף לזה סבלו הילדים גם מכעס ופחד, משנאה ועינויים, ממחזות זוועה של הרג ורצח, ממש לעיניהם של רבים מהילדים האלה נרצחו כל האנשים היקרים להם, אמהות ואבות אחים ואחיות. ניצלו רק הילדים שהצליחו בזמן הרציחות לברוח ולהיחבא.

כשראו ממקום מחבואם את כל הרציחות לא יכלו אפילו לבכות מתוך פחד שמא יגלו את מקום מחבואם, ואז יד הרוצח לא תפסח גם עליהם.

את הילדים האלה שנפשם הצעירה מלאה כעס ופחד, שנאה ואי אימון, את אותם הילדים תצטרכו אתם לקבל וללמדם לצחוק ולשמוח, לאהוב ולהאמין ולחיות חיי חופש. אל ייקל בעינייך תפקיד זה. הוא ידרוש ממך נירה ומכל הילדים הרבה מאד רצון טוב, סבלנות, רוך ואהבה כנה.

לקראת תפקיד זה עליך נירה ועל כל הילדים להיות מוכנים.

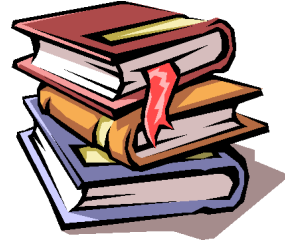
שיר שכתב אהרון ברוידא בביקורו באושוויץ בירקנאו

ואני שומע אותם זועקים
מתוך העשבים הצריפים והבתים,
מבין הגדרות והריסות הכבשנים.
מתאי הגזים ומרתפי העינויים
מתוך ערמות השער והצמות
ערימות הנעליים, נעלי הילדים והמזוודות
מתוך הביצות המלאות בעפרם
ומארבע מליון האבנים הקטנות
המונחות כאן לזכרם

את זעקתם אני שומע ואני שואל
למי הם זועקים, למי הם קוראים
ואני יודע, לא לאלוהים
כי אם הוא לא שמע אותם אז
כשהם עוד היו חיים
ודאי לא עתה
כשהם - אפרים אפרים

שיר שכתב אהרון ברוידא בביקורו בטרבלינקה

אל נטול רחמים
השוכן במרומים
ורואה איך מושמדים
באכזריות נוראה
ברואי ידיו
בחיריו
ושומע
איך הם קוראים לו
וזועקים לו
אל מלא רחמים
אבל הוא
אל נטול רחמים

ממדף הספרים

תותים אסורים/ציפורה הורוביץ

ציפורה הורוביץ, לא הייתה אפילו בת שש, כשפרצה מלחמת העולם השנייה.

באחת, נהפכו חיי המשפחה השלווה והמאושרת לגהינום,

הבן הבכור ניצל בעור שיניו, כשהוברח לברית המועצות. הבן השני נרצח בהיותו בן שש עשרה בלבד וההורים, שהצליחו במאמצים אדירים, להסתיר את בתם הקטנה (ציפורה) ובכך לשמור על חייה – גם הם לא נמלטו מידם של הרוצחים.

צפורה הקטנה ניצלה בדרך נס לאחר שעברה את מחנות בודזין ומחנה ההשמדה מיידנק.

המחברת מגוללת את סיפור חייה, בימים ההם, באוזני משלחות הנוער של השומר הצעיר ובתי ספר תיכוניים, שבאו לסיור במחנות ההשמדה בפולין.

שם הספר "תותים אסורים" מייצג את הסיטואציה הילדית האכזרית בשואה, כשהילדים הרעבים, ששהו במחנה ההשמדה מיידנק (בגילאים עשר – שלוש עשרה) נצטוו לקטוף תותים אדומים ואמיתיים, עבור המנהלה הגרמנית של המחנה ונאסר אליהם לטעום ולו תות אחד, שאם לא כן יהרגו.

חנה ארגוב תארה את חוויותיה מהקריאה בספר:

"נשארתי פעורת פה, כיצד ילדה קטנה בגילאי 5.5 – 10.5 שנים הצליחה לשרוד את כל שנות המלחמה (חלק נפרד לבדה). הספר מתאר עשרות מעברים ממקום למקום, כדי לשרוד, ואפשר להגיד ש"המזל" שיחק לה לא פעם. עד כדי כך, שהייתה לי הרגשה לפעמים, שאני צופה בסרט מתח".

כאמור, אנחנו רואים ספור של ילדה קטנה באין ספור סיטואציות ורואים את כוחות החינויות שלה, את התושיה והיכולת ליצור קשרים אנושיים ולהבטיח לעצמה תמיכה וסולידריות בימים האכזריים להם נחשפה. המכרים הקרובים הולכים ומתמעטים במהלך המלחמה, כי האנשים לא שורדים וציפורה מצליחה להאחז באנשים ובחלקי משפחה ששרדו.

הספר כתוב בכישרון ויכולת ביטוי ומודגש המאמץ להזכיר את שמות האנשים שנספו, כדי שיהיה

להם זכר. הספר מתאר בכישרון, כיצד נחרטו התנסויות השואה בנפש הילדים והוא מהווה מסמך אותנטי לחיי הילדים בשואה.

הביאה לדפוס: יהודית אפרתי

מאזכאי יום השואה נפשנו הספרייה עם ציפורה הורוביץ. אגף צאת ספריה תותים
אסורים.

סלון הספרייה היה אפוא אתושהיט. שהאזינו אשיו על ציפורה על חוויותיה כילדה
השואה.

הנחתה יותי וקראה אן הספר - שופיה

יוס העצמאות מציין את תחייתו המזינית של עם ישראל המולדתו.
אנו פואים בעינינו את התשמות חזון השאלה של עם ישראל וארץ ישראל
אור ליוס שבת ה' באייר תש"ח (14.4.1948) חתמו נחפזי הישוב בארץ ישראל על אטילת
העצמאות שבה הוצעה על "הקמת מזינה יהודית בארץ ישראל. היא מזינת ישראל" יוס
לה נקבע כיוס העצמאות של מזינת ישראל.

ההתייחסות לחיים בארץ

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מדווחת, כי הישראלים מרוצים מהחיים בארץ. האמנם?

בין פסח ליום העצמאות שאלתי 6 מתושבי הישוב על יחסם לחיים בארץ.

אני מביאה את תשובות התושבים.

חיים מילר

יליד אוסטריה בן 89.

חבר קבוץ מיום הגיעו ארצה במרץ 1939 - תחלה ב"אל גביש" ואחר כך בכפר מנחם.

שירתתי שנתיים וחצי במחלקה הגרמנית של הפלמ"ח. אחר כך גייסו את כולנו לבריגדה היהודית ויצאתי
לאירופה, שם שירתתי שנה ומחצה.

אחרי שחזרתי מהצבא חזרתי לכפר מנחם "גנבתי" אשה ממשמר העמק והבאתי אותה לכפר מנחם, אבל
החזרתי את ה"גנבה" ע"י העברת בת מאומצת למשמר העמק.

מיד אחרי שהגעתי לכפר מנחם בחרו אותי למא"ז של הקבוץ, תפקיד אותו מלאתי כל מלחמת השחרור וכ - 40
שנים נוספות.

באותו זמן התחלתי לעבוד במפעל המתכת והייתי בין מקימיו ואני עובד בו ברצון 64 שנים.

אב ל- 4 ילדים, סב ל- 7 נכדים ורב סב ל- 4 נינים.

השנויים בתנועה הקיבוצית אינם לפי רוחי.

היום פנסיונר ועובד במפעל המתכת.

אישית, טוב לי בארץ. אני לא מצטער על חיי ונתינתי לארץ. התנאים ההתחלתיים היו קשים ואחר כך זה
השתפר. הדרישות שלי בדרך כלל היו והינן צנועות.

אני קורא כל יום עיתון ומזדעזע כל יום מחדש מהנעשה בארץ - גם מבחינה פוליטית וגם מבחינה התנהגותית
- גנבות, שוד. רצח. רמאות והפערים בחברה - לא יאומן שאדם יכול להרוויח 50.000 ₪ בחודש ובאותו מפעל
ירוויח אחר 2000 ₪.

אני לא מסכים עם כל התופעות, שאני רואה מסביב. דרוש שנוי - בחינוך, בכלכלה,, באוריינטציה כלפי הערבים.

הנכון הוא שכשאני הולך בתל אביב, אני חש ורואה, שנעשה משהו בארץ ואני גאה על כך.

ערים כמו אשדוד, או אילת נבנו אחרי קום המדינה. אני רואה את צה"ל כיום ונזכר בארגון ההגנה לפני קום
המדינה, אז כמובן יש במה להתפאר.

מאיר ארגוב

יליד מעוז חיים, חי בכפר מנחם 45 שנה.

נשוי לחנה אב ל- שני בנים ושתי בנות וסב לשני נכדים ושתי נכדות.

חובב טיולים, זמר עברי, ריקודים ומוזיקה וגינה פורחת וירוקה. ספורטאי עבר רב גווני.

היום פנסיונר.

הקשר בין ההווה בעת הקמת המדינה – תרבותית, חינוכית, מנטלית, נתינה והשקעה - לבין ההווה כיום הוא מקרי בהחלט ולצערי מאוד לרעה.

יחד עם זאת, כיום אנחנו טכנולוגית מהמדינות המתקדמות בעולם. החשש העיקרי שלי הוא בעיקר בצד החינוכי, חברתי, תרבותי.

הבעיה היא מורכבת: לדעתי מדינה ללא חינוך ראוי, מדע מפותח ומוסר אינה יכולה להתקיים כמדינה חופשית, ערכית ומתקדמת באמת.

מדינה חייבת לדאוג לכלל אזרחיה עני כעשיר ושלל הדתות בה

את המשטר הדמוקרטי שלנו מנהלים חברי כנסת ושרי ממשלה, חסרי יכולות ורמה מקצועית, הנדרשת במדינה מתקדמת. חבר כנסת אינו מקצוע, הוא תפקיד ושליחות ולא מאגרי פרוטקציות.

אם לא נדע לעצור את הפרוטקציוניזם לא נגיע רחוק והעתיד יהיה מאחורינו.

מדינה אשר לוקחת כל כך הרבה מאזרחיה, ולא יודעת להחזיר להם, אלא מטפחת שלטון נהנתני ובזבזני ומחלקת כספים לפי צרכי הקואליציה ולא לפי צרכים אמיתיים של המדינה, לא תוכל לשרוד לאורך זמן וטובי בניה יעזבוה.

לעניות דעתי, שרי הממשלה צריכים להיות אנשי מקצוע ולא חלטוריסטים מזדמנים, עפ"י הבטחות מפלגתיות.

ממדינה, שהייתה מהמובילות בעולם בשיטות חינוך, בהשגי החינוך ובהשקעה על כל תלמיד הפכנו למדינת עולם שלישי, שכישירונוותיה המבריקים בורחים ממנה ותשתיות המחקר שלה מתרוקנות מכח האדם שלהן, כי אין תקציב הולם. אנחנו מדינה, שהמשאב העיקרי שלה הוא האדם!

מערכת החינוך כמערכת, כבר אינה מתפקדת כ-40 שנה. האלימות בבתי הספר הופיעה בשנות ה-70 של המאה הקודמת ולא בשנות האלפיים. היו בתי ספר שהתמודדו איתה בנחישות והצליחו והיו בתי ספר, שהבליגו ונכשלו והאלימות פשתה בהם.

בנושא זה אין פשרות ואין חצאי עבודות. זהו תהליך עקבי ומתמשך, בו כל ניצן פורענות יגדע בנחרצות.

האשמה היא לא רק בצוותי ההוראה. החברה כחברה הפכה יותר אלימה ופחות סובלנית. ההורים חדלו לחנך והם מעבירים את האחריות למערכת ומסירים כל אחריות מעצמם ופוגעים בבוטות באנשי החינוך, מילולית ופיזית, במקום להעמיד את ילדיהם במקומם.

מערכת החינוך נשחקת והשרים מתחלפים ומנסים רפורמות מתחלפות, חדשים לבקרים, בלי קו מנחה. החינוך צריך אנשי מקצוע טובים יותר, משקיענים שיקבלו גבוי ושכר גבוה והוגן יותר מהמערכת

אם לא יטפחו את שמירת התרבות, תוך התייחסות לעבר, גם תרבות לא תהיה לנו. כי מי שלא מכיר את עברו, לא יכול לבנות את עתידו וההווה שלו רעוע וחסר קו מנחה.

אם לא נעצור היום, נהפוך למדינת עולם שלישי, הפערים בתוכנו יעמיקו וכמות העניים תגדל.

כדברי השיר – אין לי ארץ אחרת. אני אוהב את הארץ על נופיה הארציים והאנושיים וקשור לעברה. יחד עם זה, קשה לי לקבל היום את המצב בו נמצאת המדינה מסחינה חברתית, פוליטית וחינוכית. הייתי רוצה לראות אותה הרבה יותר מחייכת ואוהבת. כרגע, בחלק מפינות חיינו היא ארץ אוכלת יושביה.

גבי צוברי

אני בן 41 שנה, נשוי להדס ואב ל- 5 בנים, שהצעיר ביניהם בן 6 שבועות.

יש לי תואר ראשון בהנדסת תעשייה וניהול וכלכלה מהטכניון ותואר שני במינהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב.

אשתי הדס היא אישה מדהימה- מעצבת גרפית במשרד פרסום ואימא נהדרת לחמשת בנינו.

כעת, אני בחופשה ומגשים חלומות/רצונות שהיו אצלי בהקפאה זמן רב מדי וגם מתנדב בתחום החינוך דרך ארגון אמריקאי גשר-הבונים.

אנחנו בהרחבה מיולי 2009 ומאוד מרוצים.

אני נציג כפר מנחם בוועד המנהל של "צפית"

הארץ היא דבר "גדול" ולא ניתן להתייחס לאם אני מרוצה מארצנו או לא מבלי שמפרקים את זה למשהו יותר מצומצם.

אני מאוד מרוצה ממעגל הראשון של המשפחה הקרובה. גם מהמעגל הרחב יותר - הקהילה בה אני חי, אני מאוד מרוצה - מצאנו בקהילה הרבה אנשים נפלאים.

לגבי המעגל הגדול - "המדינה", אני כל הזמן מסתכל מה מדינה כשלנו - בת 62 השיגה ואני גאה בהשגיה.

אציין כמה תחומים - רמת הטכנולוגיה, הכבישים, מצבור השכל שקיים פה, רמת התעשייה הצבאית וההי טק, דמוקרטיה ובתי משפט - מדינה כל כך צעירה עם השגים כאלו גדולים - זה מאוד מרגש אותי.

כל זה לצד דברים שאני פחות מרוצה מהם - עודף בירוקרטיה, הקצנה בדעות דתיות ופוליטיות ומצב ביטחוני בלתי יציב, שהוא מנת חלקנו.

כשאני שם את שני הצדדים על כפות המאזניים - אני אכן חלק מקבוצת המרוצים מהחיים במדינה.

המדינה אינה ישות מופשטת שניתן להגיד שהיא טובה או לא. המדינה אלו אנחנו - מכלול האנשים שחי בה והוא זה שקובע האם המדינה היא "טובה" או לא.

אני לומד ערבית לשם העשרה, מתנדב בתחום החינוך (ארגון אמריקאי - יהודי), צועד ב"שביל ישראל" ואוהב לטייל עם המשפחה ברחבי הארץ עם שק שינה ואוהל.

קלרה קרון אלמן

אני בת 37 שנה. בעלת תואר ראשון בחינוך ותואר שני במדעי הזקנה.

נשואה לעידו אלמן ואמא לאלה (בת 5.5) ואריאל (בן שנה ו-8 חודשים).

נולדתי בצילה ועליתי ארצה בסוף 1998. מאז אני בקבוץ.

אני מרוצה מהחיים בארץ (בקבוץ).

בצילה, ממנה באתי הפערים בין השכבות באוכלוסיה הרבה יותר מורגשים. התחושה של חוסר ביטחון ברחובות של ילדים מקבצים נדבות, רעבים. עצובים, של קשישים זרוקים ברחוב, היא חוויה קשה, שבהשוואה למציאות של הארץ, אנחנו במצב הרבה יותר טוב ויציב.

לפי דעתי, הנקודה החלשה פה היא הביטחון הרעוע כתוצאה מהיחסים המעורערים עם הארצות השכנות.

במשך מבצע "עופרת יצוקה" ממש פחדתי ושלום הילדים הדאיג אותי מאוד.

הייתי רוצה להרגיש, שאנו זכאים ויכולים להנות מביטחון בחיים איפה, שאנו רוצים לחיות.

מסתבר, שאף מקום אינו מושלם.

רפי בוימל

בן 34 שנים. נשוי לליעד, אב לעילי בן שנתיים ו-8 חדשים ורום בת 11 חודשים.

למחייתי, אני טס באל על. במקביל, אני עומד להשלים תואר שני מחקרי בהנדסת חשמל ומחשבים באוניברסיטת בן גוריון. בימינו אנו אני מגויס למילואים של כמה חודשים לטובת השתתפות בפרויקט צבאי חשוב, ולכן טס מעט מאוד באל על.

ליעד מנהלת קבוצה במשאבי אנוש באינטל והגישה לאחרונה את עבודת הדוקטורט שלה בפסיכולוגיה חברתית-ארגונית.

שנינו גדלנו בעיר יבנה. אני בוגר השומר הצעיר – הייתי מדריך ומרכז ועדת תרבות בקן יבנה, שהיה אחד הקינים העירוניים הגדולים (כ-300 חניכים). תכננתי לעשות שנת שרות אך עקב גיוסי לקורס הטיס של חיל האוויר פספסתי את ההזדמנות.

אני מתנדב בתחום החינוך בכמה מקומות וחבר בעמותת "יחד מורים". במסגרת העמותה עברתי קורס בסמינר הקיבוצים, קיבלתי תעודת "תומך הוראה" ואני מלמד בהתנדבות בתיכון "צפית" בכפר מנחם ובחטי"ב "ארזים" באור יהודה.

באשר למדינת ישראל - זה נכון להיות פה ולכן אנחנו פה..

אמנם יש הרבה בעיות, אך אני באופן אישי נלחמתי כדי להישאר פה.

כשהשתחררתי מהצבא, עמדה בפני האפשרות ללמוד במסלול ארוך בחו"ל, אך בחרתי להישאר וללמוד בארץ, בעיקר כדי לא להפסיק את שרות המילואים שלי בגיל צעיר.

אנחנו אוהבים את החיים פה – את האנשים ואת אורח החיים בין קבוצת החברים שלנו.

זה לא אומר שאין לנו השגות על מה שקורה פה ומה שהיינו רוצים שיהיה פה.

להערכתי, שיטת הממשל היא המקור הגדול ביותר לבעיות של החברה הישראלית. שיטת הממשל לא מאפשרת לרוב השפוי שלנו לשלוט, ולכן אנחנו כמדינה מתקשים לקבל החלטות ולבצע אותן בכל התחומים – מהתחומים המדיניים-ביטחוניים ועד לתחומים החברתיים-חינוכיים.

בכל אחד מהתחומים האלה יש לי השגות והייתי שמח שיתנהלו טוב יותר.

ברמה האישית - אני מאוד מודאג מהנעשה במערכת החינוך – בעיקר בתחומי האלימות, אך גם בתחום ההשכלה עצמו. המדינה לא מעניקה לתחום זה סדר עדיפות גבוה מספיק (החל מתקצוב ועד לחקיקה). בגלל זה החלטתי להתנדב למערכת החינוך. יש לא מעט אנשים שעושים את זה וזה משמח מצד אחד, אך עצוב שזה נדרש.

בתוקף עבודתי אני מסתובב הרבה בעולם, וכשאני אומר שאני אוהב את החיים בארץ, אני מתכוון לזה. אין בליבי שמחה גדולה מהשמחה לחזור ארצה, בכל נחיתה מחדש.

יש לי אח בכור, החי באצות הברית כעשרים שנה, ואני מכיר את החיים שם מקרוב. למרות שאני מעריך שהחיים בארה"ב נוחים יותר, בסך הכל אני מעדיף את החיים בארץ. החברים ותחושת השייכות, שישנם בארץ, לא יהיו לי בשום מקום אחר.

שמרית נור

בת 32, נשואה ליניב ואמא לשקד – ילדה בת שנה וחצי. בת לשני הורים ואחות ל-3 אחים.

למדה לשני תארים ראשונים בתחומים ביולוגיה ופסיכולוגיה ועבדה שנים בהדרכת נוער ובטפול בבעלי צרכים

מיוחדים. היום לומדת הוראה במכללת "אחוזה" ובתחילת שנת הלימודים הבאה תתחיל ללמד כמורה למדעים, בחטיבת ביניים.

אנחנו גרים בהרחבה כשנה וחצי ואנחנו מאוד שמחים על ההחלטה לבנות פה את חיינו: מבחינת האנשים ומבחינת האווירה - ככה דימינו איך אנחנו רוצים להיות.

מאוד אוהבת את החיים בארץ וגאה להיות אזרחית במדינת ישראל. אני חושבת שהחיים בארץ אינם מובנים מאליהם. אני אומרת את זה בעיקר משום שגדלתי בבית עם סבתא ניצולת שואה וכנכדה לסבים שעלו ארצה ממניעים ציוניים, בעליה החמישית.

אני משערת שספור משפחתי זה בנה את התשתית הרגשית שלי ומתוכה - את הערכים המחשבתיים והמעשיים, כמו למשל הבחירות שלי - לשרת 3 שנים בצה"ל, לעסוק בחינוך ולגור ביישוב קהילתי.

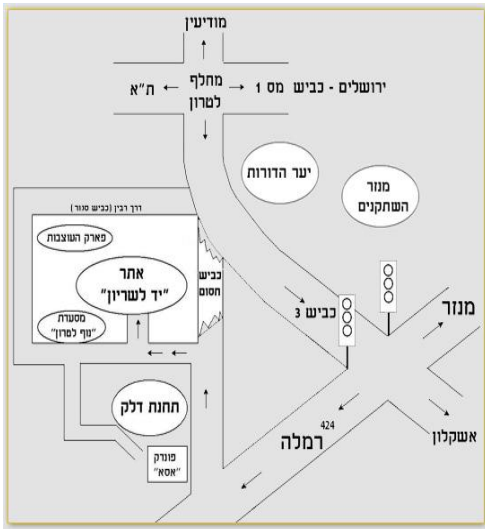
ששים שנות הקיום של המדינה מהווים את תחילת הדרך - חשוב להלחם על קיומה של המדינה ההיסטוריה הראתה מה ההשלכות של עם ללא מדינה יותר מכך, גילויי אנטישמיות באים לידי ביטוי עד היום.

עם כל הציונות והאידיאלים אין ספק שחייבים להיעשות שינויים מהותיים, בעיקר בהיבט החברתי והתרבותי: סוגיית הקטל בדרכים, חוסר הסובלנות בחברה והאלימות שהפכה לשגרת חיינו.

אני מאמינה שהדברים אפשריים - אני שומרת על אופטימיות.

בנימה זו אני רוצה לאחל יום עצמאות שמח לנו ולכל בית ישראל.

לקראת ערב יום הזיכרון – טיול לזכור ולבקר בפארק עוצבות השריון

מדי שנה ואפילו מס' פעמים בשנה אני פוקד עם תלמידי את האתר המיוחד – פארק עוצבות השריון.

יחד אנחנו פוסעים בין האנדרטאות הרבות. כל אחת מהן מספרת את מורשתה של עוצבה בחיל השריון.

לעיתים אנו מקיימים טקס קצר ליד אנדרטה ולעיתים רק מקשיבים לסיפור של העוצבות השונות המסופר באמצעות מפות, מרשמי קרב, מלל ואפילו קול ומוסיקה הבוקעים מן הרמקולים.

מבחינתי זוהי הנצחה פעילה, הדרך בה הדור הצעיר לומד וסופג, ולו במעט, את מעשי העבר.

הפארק משתרע בחלקו הצפוני של אתר יד לשריון, בשיפולי גבעה מוצלת

ויפה. עד לא מזמן כיסו את הגבעה מרבדים צפופים של רקפות, עתה

אפשר ליהנות בעיקר מהשקט, הצל והאנדרטאות הייחודיות הבנויות מאבן מקומית בשילוב חלקי טנקים ורק"ם קטנים.

האנדרטאות אינן כוללות את שמות החללים אלא בעיקר את סמלי היחידה.

אלה מכם המתעניינים בשמות ובסיפורים האישיים של חללי השריון מוזמנים לבקר במוזיאון ובאתר ההנצחה של חיל השריון שהוא לכשעצמו, מהווה לדעתי, אתר חובה לכל בוגר שבחר לחיות במדינה.

הפארק פתוח ונגיש לכולם לאורך כל ימות השנה, לצד האנדרטאות יש בו גם מתקני משחק לילדים, שולחנות פיקניק, פינות ישיבה, ושבילי הליכה כי "הרי במוותם ציוו לנו את החיים".

ליאור לוי

כפר מנחם - אפריל תש"ע

ברכת הרוכים הבאים לתושבי החצרים

קין וטאיא קופניץ וילזיהם

ענבל (טולצ'בה) וחטי אפרהמי וננס טל

התערות מילחמן

במרץ ירדו 31.1 מ"מ גשם

בעונת הגשמים תש"ע ירדו כ- 408 מ"מ גשם.

תערוכה ויצירה בספריה

בשבוע, שלפני פסח נערכה בספריה תערוכה מגוונת ועשירה של הגדות פסח. בתערוכה הוצגו הגדות היסטוריות, הגדות שנכתבו במלחמת השחרור ולצדן הגדות לילדים, הגדות הומוריסטיות והגדות קיבוציות. ההגדות נאספו מתושבי הישוב ומקבוץ נגבה והוחזרו לבעליהן ערב החג. לצד ההגדות הוצבו יצירות של ילדי הישוב בהשראת סיפור יציאת מצרים. את התערוכה יזמה וארגנה רות כהנים בעזרת אביב קוחל, טל צור ופוריה גרבר. ביום פתיחת התערוכה בנו ילדי הגנים והוריהם פירמדה יישובית מקופסאות קרטון. הפרמידה הוצגה בכניסה לספריה. אביב קוחל יזם וניצח על מלאכת הבניה. אוירת האביב שרתה בכל, כשכדים עם פרחי בר מעטרים את הספריה והכניסה. בתערוכה ביקרו 250 איש ורבים עזרו בהפקת המיזם.

יבורכו כל העושים במלאכה!
דיווחה יהודית אפרתי

צור תודות מהספרניות

למי תודה, למי ברכה?
לכל מי שעסקו במלאכת התערוכה!

לאוצרת שלנו – טל צור
למעצב שלנו – אביב קוחל
לאיש הנוי – פיזיון
לשלמה'לה – על תרומתו הרבה
לשגית לב, אשר עזרה בכל
לגבריא'לה, עובדות החינוך והילדים על מעשי היצירה
ולכל אנשי הקהילה שהביאו את הגדותיהם לתצוגה בספרייה.

יישר כוח ולהתראות בתערוכה הבאה,
רותי ופוריה.

פסח – כהלכתו !

תמיד אהבתי את ערבי הסדר בקיבוץ, במיוחד לאחר שיצאה לאור ההגדה הקיבוצית, אשר שמרה על מסורות רבות אך חידשה הרבה ברוח ארץ ישראל העובדת. תמיד ערב החג היה אצלנו מושקע ביותר, והשתתפות הרבים – ילדים ומבוגרים – העניקו לו ערך רב בעיניי. אך גם החידוש הזה איבד מכוח המשיכה במשך השנים, נעשה בעצמו מסורת כבדה ובלתי-מתחדשת הנשמרת כמצוות אבות, ואז יותר ויותר חברים החליטו לחוג את פסח בחיק המשפחה. לא הייתי כאן בפסח כמה וכמה שנים, והפעם באו בני משפחתי לכפר מנחם. וראה זה פלא: אותה מסורת שהתייבשה-מעט, השירה מעליה את אדרתה הכבדה והתמלאה שוב חיים רעננים, **ענת** וועדת התרבות שלה עשו עבודה למופת, אך הצלחתו הגדולה של החג באה לא מעט הודות ל**חגית**, מנחת הערב. והנה הכול זורם, הכול חי, הקהל נרתם (ומוכן לרתום את עצמו) לכל שיר, נענה לכל אתגר אמנותי, ויש קטעים המעוררים התלהבות כללית והשתתפות מכל הלב של גדולים וקטנים גם יחד.

ראוי, אם כן, לשוב אל הסדר המשותף, זהו ערב מלכוד, מעורר, שכל משתתפיו – חברים מהשכונה ומהקיבוץ ואורחים גם יחד - יצאו ממנו ברוב שבה על החוויה שזכו להיזת לה שותפים.
אז תרשמו לפניכם: פסח תשע"א – לא בבית אלא בציבור הרחב, בתוכנית מקסימה !

תרבות כפר מנחם

בחג הפסח חגגנו את האביבון - יום הילד של כפר מנחם. לחגיגה הגיעו כ-500 חברים, תושבים ואורחיהם. הילדים וההורים שיחקו, טיפסו והתרוצצו במתחם אשר הפעיל מתקנים שונים, פינות יצירה ומשחק. את היום תכנן והוציא לפועל צוות מיוחד ולו תודה מיוחדת – נועם קורן, רותם שחורי, מירית לוי, חלי זלינגר ומור רפפורט, תודה לכל התורנים שהגיעו לעזור ולקחת חלק ועל כל המכתבים והמיילים שבעי הרצון.

ובהמשך:

טקסי יום הזכרון לחללי מערכות ישראל תש"ע:

- ✓ יום ראשון, 18/4/10 בשעה 20:00 ברחבת בית הבנים
  - ✓ יום שני, 19/4/10 בשעה 11:00 בחלקה הצבאית בבית הקברות
  - ✓ יום ראשון, 10/4/18 בשעה 21:00 במועדון לחבר – מפגש -
- "**אסון השייטת: עדות מהקרב**" מפגש עם רס"ן רוני פולט, ניצול אסון השייטת אשר פיקד על הכוח, יספר על מבצע "שירת הצפצפה" של שייטת 13 ב-5 בספטמבר 1997. למבצע זה יצא כוח של 16 לוחמים, באזור עיירת החוף אנצרייה ונפגע ממספר מטעני צד, 11 מהלוחמים נהרגו וכך רופא הכוח אשר נהרג בשעת פעולת החילוץ.

חגיגות יום העצמאות

ביום שני, ה' אייר תש"ע, 19/4/10, נחגוג יחד כקהילה את

יום העצמאות ה-62 של מדינת ישראל.

- ✓ בשעה 19:00, ארוחת ערב חגיגית בחדר האוכל (בתשלום).
- ✓ בשעה 20:00, מסדר יום העצמאות מלווה במפקד אש של הנעורים באמפי תאטרון.
- ✓ בשעה 20:30, הרקדת ריקודי עם עם מרקיד מקצועי וצוות לימוד, בליווי מופע זיקוקים, במדשאת חדר האוכל.
- ✓ בשעה 22:00, מסיבה עברית בפאב אוסישקין.

שריינו תאריכים:

- 6/5/10 – מיריק שניר למבוגרים בלבד, מועדון לחבר
- 16/5/10 – יורם שפיר, תערוכה מקדימה והרצאה, מועדון לחבר
- 19/5/10 – חג שבועות – ביכורים בכפר מנחם

מאחלים לכולם ימים קלים ונעימים, צוות תרבות כפר מנחם